

nika in stavbenega vodjo. Drugi majnik je bil za Letuš dan veselja!

Iz Celja. (Delavci naše cinkarne) so veliki siromaki. Imajo mnogo opravičenih pritožb. Ena najhujših je pa zastran njihove braterne zadruge. Pri preiskovanju te zadruge se je pokazalo, da zadruga ne bi mogla spolnovati svojih obveznosti, namreč plačevati pokojnino onemoglim delavcem ter dajati podporo vdovam in sirotam. Primankljaj znaša 92.718 K. Da se poravnata ta primankljaj, ki pa ni nastal vsled nepoštenega ravnanja z denarji, ampak ker so plačila velika, je vodstvo cinkarne delavcem predlagalo, naj od zdaj za naprej več vlagajo v svojo blagajno, vdovam pa se naj skroji podpora. Delavci so pri obnem zboru to zahtevo soglasno odklonili, obenem pa se obrnili na državnega poslanca g. Žičkarja, naj pride v nedeljo, 8. maja v Celje, da on za nje posreduje. Zborovanje se je vršilo pretečeno nedeljo popoldne v sobanah celjskega delavskega podpornega društva skozi blizu tri ure. Sobane so bile natlačene polne. Gospod poslanec je obljubil delavcem, da bo storil kar bo mogoče, da ne bodo oni sami morali poravnati tega primankljaja, temveč da to poravnanje prevzame država, kakor je to storila v Příbramu na Češkem. Izročili so mu v tej zadevi prošnjo do poljedelskega ministrstva. Pa ta pritožba ni edina. Napolnili so cinkarniški delavci g. Žičkarju celo vrečo z drugimi, deloma jako važnimi pritožbami, katere naj izroči ministrstvu, da se revežem odponore. Gosp. poslanec je obljubil, da hoče storiti kar le mogoče, da se ugotovi vsem njihovim zahtevam. Zborovanje je bilo silno živahno in zanimivo; delavci so se gospodu poslancu zahvalili za obljubljeno pomoč ter mu izrekli svoje zaupanje.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

„Slovensko društvo“ za Spodnji Štajer ima prihodnjo nedeljo, dne 15. maja ob 2. uri popol. v Narodnem domu v Mariboru, mala dvorana II. nadstopje, svoj občni zbor. Ob tej priliki bo g. dr. Franjo Rosina govoril o volilni pravici za deželni zbor štajerski. Kakor je znano, je deželni zbor ustvaril novo volivno skupino, za katero bodo volitve še to poletje. V to skupino se bo prvokrat volilo splošno in naravnost. Na Spod. Štajerskem se bodo morali Slovenci vsi zginiti, da zmagajo proti Nemcem in nemškutarjem, in zato je treba, da prodre v vse sloje prepričanje o velikem pomenu teh volitev za nas Slovence. Rodoljubi, pridite v nedeljo, dne 15. t. m. gotovo na občni zbor »Slovenskega društva«.

Osebnostna vest. Za nadporočnika avditorja je imenovan pri vojaškem sodišču v Zagrebu g. dr. Mato Vargazon, rod. Središčan. — Za ces. in kr. majorja pri 1. bosansko herceg. pešpolka na Dunaju je imenovan naš vrli slovenski rojak, gosp. Andrej Plavec, rod. Malonedelčan. Častitamo!

S pošte. Od 16. t. m. je nastavljen pri poštne uradu v Središču poštni pot za občine Sp. Šalovci, Zg. Šalovci in Stari Marof. V Gornjih Šalovcih se nastavi poštni nabiralnik. — Na Grebelnem se ustanovi z dnem 16. maja poštni urad za Grobelno, Dirne, Gorjakovo, Gornji vrh, Spodnji vrh, Pirne loke, Brezje, Pohornico, Lastine, Stopce, Gornji gaj, Mekovje, Sv. Ahac, Tratna, Gangee, Medgorani, Vodule, Lipovce in Platinovce.

Mariborske novice. V nedeljo dne 8. t. m. je padla pri brodi na Poberžah v Dravo 6 letna hčerkica vdove strojevodja Mihalek. Ko je hotela stopiti v čoln se ji je spodrsnilo

in je padla v vodo. Zginila je takoj v valovih, predno so mogli misliti na rešitev. —

Nov list? »Narodovi« pristasi na Spod. Štajerskem si žele še en list, ki bi se naj »samo pod praporom narodnosti bojeval proti »Štajerčevim« nakanam.« Tako piše namreč nek dopisnik v »Slov. Narodu«. »Naš Dom« je baje samo povzročil, da je mnogo »svobodoumnejših« (aha!) slovenskih kmetov pregnal v »Štajerčev« tabor, ker se jim je pristidila štajerska, pod komando (!) mariborskih kanonikov stoječa hiperklerikalna politika. Vendar dopisnik sramežljivo priznava, da si je »Štajer« zlasti mnogo pristavov pridobil tudi »v zadnjem času, ko se je razkrila umazana Kosmova sfera«. — Liberalni elementje na Spodnjem Štajerskem postajajo zopet drzneji, to pa zaradi tega, ker so naši ljudje preveč popustljivi.

Naši duhovščini. Da spodnjestajerska duhovščina izve, kako govore v svoji družbi o njej ljudje, ki se sicer pri vsaki priliki in posebno, kadar hočejo kaj doseči, radi obesaajo na njih suknje, priobčujemo dopis iz Spodnjega Štajerja v zadnjem ponedeljkovem »Narodu«. Glasl se: »Iz Trbovelj. Naših debelokožnih klerikalcev se navadno ne prime tudi kak pasji bič. Vendar so jih zadnji dopisi v »Slov. Narodu« tako abegali, da ne vedo, so li ptiči, miši ali oboje skupaj. V tej zbežanosti so priredili prestavljenemu kaplanu klaverno odhodnico, katere se je udeležila peščica teh po kadilu dišečih netopirjev. Ne bodite vendar take gorastne solobarde ter se ne jokajte za človekom, ki ni nikdar nič pametnejšega storil za Trbovlje, nego to, da Vas je pri taroku gulil, dobro pil in jedel ter mastne remuneracije vlekel! Popov je tako v obilici, če ni ta, je pa drugi — črni pa so vsi enako. Upamo, da se otresejo vsaj nekateri inteligentni omahovalci teh farskih verig, drugače pridemo s tako močnimi bombami, da bodo njih eksplozija provzročila dokaj smradu v Trbovljah.« — In list, ki tako piše o »netopirjih«, je še vedno nekaterim spod. štajerskim Slovincem evangelijski. Opomnimo se, da so ljutomerski liberalci v »Narodu« zaradi zadnjih občinskih volitev napadli pač g. dekana, g. Kukovca pa zamolčali. Seveda pri liberalcih to ni nepristransko, ampak celo v redu!

Roparji na Pohorju. Proti koncu minolega meseca so se pojavili v bližini Pohorja roparji, ki so na večih krajih pokradli in odnesli kar jim je prišlo v roke. Tako so v noči med 23. in 24. aprilom pri posestniku Rotnerju v Laznici pri Lembahu ukradli precejšnjo množino mesa in klobas. K sreči so jih prej zaznali, predno so mogli več odnesti. Dne 28. aprila so vlomili pri posestniku Baumgartnarju v Št. Lovrencu nad Mariborom ter ukradli eno puško dvocevko in nekaj obleke. Tudi 27. m. m. se je od več strani slišalo o različnih tatvinah. Čeravno je orožništvo začelo pridno uzmoviče iskati, vendar so 29. apr. hoteli vlomiti pri nekem posestniku v Cinžatu. Toda prebivalci, ki so vsled teh vznemirljivih vesti stražili in bedeli, so jih odpodili. Ker je bilo orožništva premalo, da bi moglo uspešno preiskati celo okolico, poklicali so vojaštvo na pomoč. S pomočjo vojakov so začeli loviti tatove. Pri tem so ujeli prvi dan Štefana Rojka, kateri je bil oborožen z nožem in težkim kladivom. Drugi dan so vlovili štiri sumljive može. Med tem pa so se brčkone tatovi zbalili ter jo potegnili proti hrvaško-ogrski meji. Medpotoma so se vlomili na Ptujski gori pri dveh trgovcih ter odnesli precej blaga. Ljudstvo je bilo prve dni po teh ulomih jako vznemirjeno. Mislimo pa, da je zdaj vsak strah prazen, ker so tatovi že brčkone zbežali čez mejo. Nevarni so bili samo imetju, nikakor pa ne življenju, ker niso nikjer napadli ljudi, ampak so vselej zbežali, ako so bili zasačeni. Po celi mariborski okolici so se širile grozne vesti o tatovih, toda večina od teh je bila izmisljena.

Sv. Peter pri Mariboru. Dne 1. maja smo pokopali pridno in krščansko ženo Juliano Bračko iz Hrenice. V minolem mesecu sta umrla dva otroka in zdaj jima je sledila še mati. Bog bodi tolažnik nesrečni rodbini! — V naši fari je prodajal agent sv. pisno protestantske angleske družbe in je rekel, da je novi katekizem. Kmetje so mislili, da je kakšen ogleduh roparjev in so ga prijeli ter peljali v Maribor. Mi svarimo naj ne kupujejo takih knjig, ker so prepovedane.

Sv. Anton v Slov. goricah. Dne 10. maja so bili pri okrožni sodnji v Mariboru obsojeni fanti: Zimič Jer. na 3, Osterc Mart. na 6. tedrov, Karlo Mat., Veršič Ant., Veršič Andrej, Rantaša Jan., vsak na 1. mesec in Gabrovec Janez na 2. meseca težke s postom poostrene ječe, ker so na novega leta dan in 3. januarja v cerkvi na koru nemir in škodo delali ter se nelepo obnašali.

Posojilnica v Ptuj. Posojilnica je že imela februarja t. l. svoj občni zbor; tudi nam je že davno poslala tiskano poročilo in računski zaključek za l. 1903. Povod, da se tega danes spominjamo, je neko neresnično poročilo, katero je prinesel list »Slovenska zadruga« v štev. 5. z dne 1. majnika 1904. Ta list namreč trdi, da ima posojilnica zaklad 60.000 K za dobre namene in prasa, zakaj se ta fond ne porabi. Ne vemo, od kod izvira to lažljivo poročilo in kaj se hoče z njim doseči. Kdor prebere pazno poročilo ptujске posojilnice, najde, da posojilnica ni nabirala nikoli zaklada za dobre namene, da takega zaklada nima in ga nikoli ni imela. Pač pa je iz tiskanega poročila za vsakega razvidno, da so občni zbori po nasvetu načelstva iz čistega dobička v dobi dvajsetih let dovolili za razne dobre namene nad 60.000 K, da se je denar leto za letom sproti za te namene izdal in porabil. Kdor bere časnike in poročila podpornih društev, lahko izve, katero društvo je dobilo od posojilnice podporo in koliko. To so v prvi vrsti podporna društva na visokih solah. Pa tudi podporna društva gimnazij, razne dijaške kuhinje, razna gospodarska društva, dijaki na knetijskih solah, revni učenci, šolske knjižnice, bolnišnica, cerkve itd. svedočijo, da dobivajo podpore od ptujске posojilnice v taki meri, kakor od nobene druge! Koliko je kmetijskih fantov, kateri so edino le vsled pomoči ptujске posojilnice mogli uživati razne stroke gospodarskega poduka, obiskovati razne visoke šole, nastopiti razne službe, zasesti odlična mesta v državi! Zakladi se ne morejo in ne smejo tam nabirati, kjer je treba pomagati, dajati podpore! Ptujška posojilnica je dala za dobre namene vse, kar je občni zbor v to odločil! — Zatorej svetujemo listu »Slovenska zadruga«, da naj ne išče tam zakladov, kjer jih ni, da se podučí, preden daje svet in stavi javno nepotrebna prašanja! Če ptujška posojilnica ni hotela prevzeti in izdajati lista, je ravnateljstvo prav storilo. S takim podjetjem se posojilnica nima pečati. Slovenci imamo listov dovolj, nepotrebnih celo preveč! Par dobro uredovanih listov bi za naše potrebe zadostovalo!

Kovačnica na Bregu pri Ptuj. Straschill ima na Bregu kaj dobro kovačnico, namreč gostilno in šnopsarijo. V teh si najprej kuje denar. Pa s tem se ni zadovoljen. Tukaj se kuje tudi politika za Hajdin in dopisi za »Štajerca« pod naslovi »Iz Hajdine pri Ptuj«. Zato dišijo tako po šnopsarski robotosti. In ker pridejo po takih ovinkih v uredništvo »Štajerčeve«, zato so tudi polni neresnic. Ker tukaj ne poznamo nobenega »R. L.«, kakoršen podpis imajo ti članki, zato beremo mi ta podpis po svoje. Maks! Maks! vi pa le oskrbujte svojo veliko šnopsarijo in se brigajte za svoj Breg, Hajdin pa pustite pri miru, kakor tudi mi pustimo pri miru vsi Breg. Vedite, da se ne bomo ravnali po vaši politiki, katero nam hočete vsiliti z nekaterimi zreli bratci od tukaj. Mi smo in ostanemo vedno verni Slovenci

in že samega imena »odpadnik, izdajalec, poturica« nas je strah.

Razpisana je služba pisarja pri okraj. sodnji v Ptuj. Prošnje se pošljejo do 15. t. m. na okrajno sodnijo v Ptuj.

V Framu se je ustanovila začasna orožniška postaja, ker je ljudstvo vsled tatov, ki se potikajo po Pohorju, vznemirjeno.

Iz Ljutomer se nam piše: V Lukavcih je zgorel dne 35. aprila skedenj posestnika Franca Vaupotiča. Žandarmerija je došla, da je zažgal dninar Janez Pfeifer, katerega je takoj izročila okrajni sodnji v Ljutomeru. Uzigalec je to storil iz maščevanja.

Dirkalsko društvo v Ljutomeru. Propozicije za konjsko dirko na Cvenskem dirkališču dne 15. maja točno ob pol tretji uri 1904. I. Plemenska vožnja s prvenci. 350 kron danih od vis. c. kr. poljedelskega ministrstva za na Štajerskem rojene in izrejene kobile in žrebce od 3—8 let, ki še pri nobeni dirki tekmovali niso in so v lasti kmetskih posestnikov. Daljava 2000 metrov. Triletnim 25 m dovoljeno. 125 K in eno zastavo prvemu, 80 K drugemu, 50 K tretjemu, 40 K četrtemu, 30 K petemu, 25 kron šestemu. Vloge 6 K. Neobdarovani dobijo 4 K nazaj. — II. Glavna vožnja. 400 kron, danih od dunajskega dirkalskega društva, za na Štajerskem rojene in izrejene kobile in žrebce od 3 do 10 let, ki so v lasti kmetskih posestnikov. Konji s kilometerskim rekordom 2:00 ali boljše za vsako boljšo sekundo po 15 m doklade. 3letnim 40 m, 4letnim 20 m dovoljeno. Daljava 2000 m. 150 K in eno zastavo prvemu, 80 K drugemu, 70 K tretjemu, 50 K štrtemu, 30 K petemu in 20 K šestemu. Vloge 6 kron. Neobdarovani dobijo po 4 K nazaj. — III. Dopolnilna vožnja za inozemske konje vsake starosti. Konji s kilometerskim rekordom od 2:00 za vsako boljšo sekundo po 20 m doklade. Dobilci prvih daril pri današnji vožnji pod I. in II. so od te vožnje izključeni. Tri častna darila, dalo ljubotomsko dirkalsko društvo, in sicer: ena amerik. vprega, ena ura in dvo-vprežni navskrižni vajeti. Vloge 5 K. Neobdarovani dobijo po 3 K nazaj. Naznanila se sprejemajo do 12. maja 10. ure dopoldne. Poznejša naznanila se ne sprejemajo. Naznanila sprejema gosp. M. Zemljč v Ljutomeru, kateremu je obenem vplačati vlogo, naznaniti barve svojega dresa in izročiti listine tikajoče se plemena naznanjenega konja. Kdor z naznanjenim konjem na dan dirke ne vozi, ne dobi vloge povrnjene. — Za dirkalsko društvo Jos. Mursa, načelnik.

Na Dravskem polju niže Ptuj smo imeli pretečene dni pravcati paradiz. Drevje je cvetelo v toliki krasoti, da so bili sadosnosniki videti kakor rožnati grmi. Človeško oko se je kar zapelo na divne jablane in hruske. Pod drevjem je migljalo na tisoče in milijone raznobarnih cvetličic kakor dijamanti na solncu. Ptličice lahkokrile so pele in žvrgolele svoje pesmice v veselje mimoidočih potnikov. Kaj veselo je sedeti poleg sadosnosnikov. Upati je obilne letine. V valovitih Halozah brsti vinska trta in se ponaša že zdaj z močnimi kavernki na debelih mladikah. Bog nas varuj slabega vremena in Dravčan bo pel: Jablane, hruske in druge cepe, cepi v mladosti za stare zobe. In Halozan mu bo sekundiral: Kak doba je ta kapljica, ta žlahtna, vinska kapljica. Vendar smo imeli v noči od 4. do 5. maja strašno nevihto, katera nam je mnogokaj polomila, pa upanja še nam ni odvzela. Toče ni bilo. Žito je nekaj poglelo. Varuj nas Bog neviht!

Razkrit umor. Dne 10. marca 1901 so na železniškem tiru blizu Vodnjana v Istri našli železniškega paznika Franca Rumiča povoženega in mrtvega. Sodilo se je, da je prišel pod vlak in vsled tega umrl. Raztelesenje je pokazalo, da je bil Rumič zaboden v srce in ko je bil mrtve, vržen pod vlak. Najprej je sum radi tega umora padel na nekega železniškega paznika in njegovo ženo. Oba sta bila precej časa zaprta, predno

se je izkazala njuna nedolžnost. Potem pa je padel sum na vojaka 87. pešpolka Franca Skoruška iz Slovenske Bistrice, ki je bil ravno tisti čas dezertiral iz Polja. Toda tudi preiskava proti temu je bila brez uspeha. Lani je Skoruška spet dezertiral in bil v Trstu vjet. Sedaj je v zaporu in tu je priznal, da je res on umoril Rumiča, ker ga je spodil z železniskega tira, potem pa truplo položil na tir, da je bilo povoženo.

V Slaptincih pri Sv. Juriju ob Štavnici je dne 4. t. m. ob 8. uri zvečer strašno grmelo in bliskalo. Treščilo je v drevo, ki stoji tik hiše krojača Fr. Starniša, da so se strele vse šipe na oknih tudi je na več krajih hiša poknila. Ljudje so se grozovito prestrašili. Hudega vremena reši nas o Gospod!

Kako skrbi vlada za Slovence? Te dni je vlada dovolila 40 000 K za uravnavo rek na Štajerskem. Toda od tega zneska ne dobi Spod. Štajerska niti vinarja, ampak vse se bo porabilo za reke in potoke na Zgor. Štajerskem. Ali je to tista nepristranska očetovska skrb vlade nasproti Slovincem?

Od Male Nedelje se nam poroča: Jakob Fekonja iz Drakovca je dobil poziv od c. kr. okrajne sodnije v Ljutomeru. Ker je bil poziv popolnoma nemški ga je seveda vrnil in zahteval, da se mu pošlje poziv v slovenskem njemu razumljivem jeziku. Fekonja je bil nato obsojen na 24 ur zapora zaradi te zahteve. Cela zadeva pride brzkone tudi v državni zbor, da jo bo slišal slavni pravosodni minister Körber!

Ojstrica nad Spod. Dravogradom. Naš gosp. župnik Aleš Jelen so v nedeljo, dne 8. t. m. domu grede od Sv. Lovrenca tako nesrečno padli, da si so zlomili desno nogo. Bog jim daj, da bi kmalu ozdraveli.

Ormož. C. kr. namestnik za Štajersko imenoval je č. g. Andreja Glibe, mestnega župnika v Ormožu, kot zastopnika v okrajni solski svet ormoški.

Št. Vič na Planini. Petnajst let krvnega davka bo cesarju odrajtala Kopivčeva rodovina iz Hrušova blizu Planine. Sinovi: Janez, Matija, Marko in Franc so že doslužili svoja vojaška leta in te dni je najmlajši, Jurij, bil kakor poprej štiri bratje, pri naboru v prvem razredu med vojake prištet. Torej pet sinov, pet vojakov pri eni hiši korenine slovenske.

Planina. Divjega petelina je vstrelil dne 2. majnika t. l. na Planini v Pohorju gosp. dr. med. Jožef Goričar. Imenovani gospod je še le dva meseca pri nas, je Slovenec iz Mozirja ter povsod zelo prijubljen. Lovski nazdar!

Luče pri Ljubnem. Dne 2. maja je utonila v Savinji 4 letna deklica. — Dne 7. t. m. pa se je zgodila druga nesreča. Zgorela je hiša posestnika po domače Hahor popolnoma, večinoma vsa obleka, hlapcu pa nekaj okoli 40 kron denarja. Komaj so obvarovali druga poslopja.

Najnovejše politične vesti. V torek, dne 10. t. m. je bil zaključen državni zbor. Prvič zaradi tega, ker stopijo 14. t. m. delegacije v posvetovanje, drugi vzrok pa je ta, da državni zbor vsled obstrukcije Cehov ni mogel delovati. Vsega tega so pa krivi Nemci, ki še vedno nečesto dopustiti, da bi vlada dala Slovanom njihovih pravic.

Najnovejše o vojni.

Posebno velikega boja za Fenvančen ni bilo. Da bi bil zadostno utrjen, bila bi ondi lahko trdnjava velikega pomena, a ker ni bilo zadostno utrdb in ker so Rusi imeli tudi premalo vojaške sile, bili so to pot baje toliko pametni, da so pravočasno umikanje ruske infanterije krili kozaske oddelki, ki so se zapeli z Japonci v manjše praske.

Petrograd, 9. maja. Presenečenje radi poraza ob Jalu počasi ponehuje. Kakor se poroča, so se vršile manjše praske, in če bi se Rusi teh izogibali, bi se za nje bitka dosti

bolje končala. Generalu Kuropatkinu predbacivajo, da je s sestavljanjem mešanih korov iz večih vojnih korov raztrgal zveznost med vojaštvom ter postavil čete in voditelje, ki so bili vojaštvu neznani. Tudi je pri korih premalo topništva — bojevalo se je namreč v zadnjem boju 40 ruskih topov proti 110 japonskim. Radi tega se mandžurska armada znatno pomnoži. Pričelo se je že z mobilizacijo orenburske kozaske in uralske kozaske divizije, in 15. maja se pričneta mobilizovati 10. vojni kor (Harkov) in 17. (v Moskvi). Baje bodo poklicani k vsem vzhodnosibirskim četam nadomestniki.

Berolin, 10. maja. »Vossische Zeitung« poroča, da je Kuropatkin brzojavil carju, da so ruske vojne moči v vzhodni Aziji nezadostne in da se japonskemu prodiranju ne bodo mogle zadostno ustavljati. Zato je koncentriral ruske čete za obrambo Mukdena in Harbina.

Petrograd, 10. maja. (Koresp. urad.) Car je odredil, da se za pomnoženje ruskih čet v vzhodni Aziji pošlje v Azijo vojaštvo iz Kijeva in Moskve, dalje so poklicani pod orožje rezervisti iz okrajev Poltava, Harkov, Kursk, Arizan, Kaluga in Tula.

Cerkvene stvari.

Razstava cerkvene oprave. V nedeljo, dne 15. maja t. l. ob 11. uri dopoldne se bo v stolnem župnišču slovesno otvorila razstava cerkvene oprave družbe vednega češčenja. Razstava se more ogledati v nedeljo in tri nasledne dni. — Družbino predstojništvo.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Paka 10 20 K, Prihova 11 K, Gornja Polskava 20 K, Ruše 17 K, Pernice 20 06 K, Belevode 10 K, Stari trg 70 K, Šmarje 18 K, Dramlje 14 K, Vransko, volilo Marije Bukovec 16 K, Sv. Barbara pri Vurbergu 25 K, Jozefa Betz 2 K, Sv. Vid nad Valdekom 9 K.

Za družbo duhovnikov so plačali v dobi od 23. marca do zdaj ustanovnine ozir. letnine v kronah č. gg.: Kociper Ivan 4, Jodl Iv. 24, Plešnik M. 4 K, Tombah I. 10, Doberšek Ivan 50, Keček A. 4, Vraz A. 2, Škerba R. 50, Cilenšek A. 38, Raktelj R. 8, Mesko Jož. 104, Moravec Fr. 4, Prešern Iv. 8, Čebašek J. 24, Stergar A. 6, Vodošek J. 22, Novak A. st. 34, Fišer Ant. 2, Skamlec J. 140, Jelšnik Iv. 7, Šelih J. 44, Fišer And. 6, Kolar A. 40, Horvat Fr. 60, Pšunder F. 20, Očgerl J. 6, Suta A. 12, Topolnik Ivan 66, Skuhersky L. 50, Ocvirk M. 6, Valenko F. 10, Koroderc I. 16, Košar 8, Weixl J. 8, Florjančič J. 134, Bratušek Fr. 30, Kociper Ant. 22, Zakošek 4, Zdolšek Fr. ml. 20, Ciuha Ferd. 68, Korošec A. 26, Presker K. 4, Kitak J. 2, Kolarič Jos. 4, Gorjup P. 14, Markošek 22, dr. A. Medved 22, Stanjko J. 20, Bohak Fr. 8, Krulje Fr. 24. Ostali društveniki se uljudno vabijo, da z ozirom na § 9 odstavka 3. društvenih pravil vsaj do konca junija poravnajo zaostalo ustanovnino in letnino, ali pa prosijo za podaljšanje obroka, ker bi drugače moral odbor v smislu pravil v svoji seji, ki bo v začetku julija, sklepati, da ne marajo biti več udje podpornega društva.

Prvo jubilejno procesijo na čast Mariji b. m. Spočetja so priredili dne 9. t. m. vrli Jareninčani na goro pri Sv. Petru blizu Mariboru.

Ljudska pesmarica. Zbirka priljubljenih svetih pesmi za dvoglasno petje pri šolskih mašah, pri češčenju Najsv. R. T. in pri Marijinih pobožnostih, ki jo je priredil podpisani in po kateri že od več strani poprašujejo, izide kmalu, ker je v rokopisu že dovršena. S svojim svetom so sodelovali ter zbirko pregledali naši odlični glasbeniki, kar jamči za njeno vrednost in porabnost po vseh slovenskih škofijah. Namen ji je vzbuditi in povzdigniti zopet cerkveno ljudsko petje, začeti pri mladini in zlasti v šoli. Blizu 60 pesmi bo tukaj prirejenih za dvoglasno petje s posebnim spremljanjem za orgle. Slomšek-Cedetov molitvenik »Sv. opravilo« bo v novi

izdaji obsegal vse te pesmi — za Ljubljansko škofijo izide sličen molitvenik z istimi pesmami; skrbelo pa se bode, da dobe učenci in sploh pevci poleg besedila tudi napeve v tej dvoglasni prireditvi v roke. To bo važno zlasti za one gg. učitelje, pevovodje in organiste, ki se pečajo s petjem pri mladini ter žele začeti enkrat racionalen pevski pouk, kar je mogoče le, če pevci lahko in po ceni dobe tudi melodije z notami pred oči. Zato se usojam opozoriti na to zbirko. — Fr. Sal. Spindler, duhovnik.

Razpisana je stolna župnija v Mariboru do 31. maja t. l.

V St. Petru v Savinski dolini se je obhaja od 11. do 15. maja t. l. pobožnost na čast brezmad. Spočetju D. M. Vodijo jo č. misijonarji od Sv. Jožeta pri Celju.

Pri Sv. Treh kraljih, v župniji benediški, se je v nedeljo, dne 24. aprila obhajala izredna slovesnost. Prevzvišeni knež in škof so posvetili glavni oltar v cerkvi Sv. Treh kraljev. Po velikem trudu velečastit. gospoda župnika Zmazka je bila lani s pomočjo požrtvovalnih benediških župljanov okusno prenovljena ta krasna cerkev, ki je pozidana v čistem gotičkem slogu in je ena izmed najlepših in največjih gotičskih cerkev v lavantinski škofiji. Slikanje je jako čedno izvršil naš bližnji rojak, slikar Franc Horvat v Gornji Radgoni. Obenem je bila na novo postavljena oltarjeva menza (miza). Prevzvišenega nadpastirja so v soboto opoldne z velikim veseljem vsprejeli mnogoštevilno-zbrani župljani s šolsko mladino. Ostanki svetnikov so se shranili v župnijski cerkvi sv. Benedikta in opravile pred njimi predpisane duhovne molitve. Zvečer je bil Benedikt lepo razsvetljen, na okoliskih hribih so goreli veličastni kresovi, domači pevski zbor pa je zpel nekaj pesmic pred župniščem. V nedeljo smo šli v veliki procesiji na hriček Sv. Treh kraljev, kjer so mil. nadpastir izvršili pomenljive obrede oltarnega posvečanja, opravili sv. mašo in v prekrasni pridigi proslavljali sv. Tri kralje in nam opisali njih češčenje drugod in na Slovenskem ter povedali zgodovino stavljenja te velike podružnice in njenega prenovljenja. Ljudstva je došla od vseh strani ogromna množica. — V priznanje obilnih zaslug in vzornega delovanja so prevz. knež in škof ob tej priliki odlikovali benediškega župnika čast. gosp. Franca Zmazek s častjo duhovnega svetovaleca, katerega odlikovanja so se iz srca razveselili pridni župljani in vsi prijatelji in znanci za čast božjo in narodovo blaginjo izredno vnetega gospoda.

Društvena poročila.

Legijonarji. V nedeljo, dne 15. maja se bo v Narod. domu v Mariboru predstavljala v drugič priljubljena narodna igra Govekarjeva »Legijonarji«. Ta igra je v tesni zvezi z »Rokovnjači«. Ona nam kaže dogodke glavnega junaka iz Rokovnjačev pred nastopom v rokovnjaškem taboru. Celo dejanje pa je poleg tega krasna slika zgodovinskih odnošajev v južni Štajerski, Kranjski in Italiji v začetku tega stoletja, ko je Napoleon zmagovito prodiral v avstrijskih pokrajinah. Grogannde, rokovnjaški poglavar, je znameniti inženier pl. Basaj v Celju, mož plemenitega mišljenja in plemenitega rodu. Zaročen je z deklico ubožnega stanu, hčerjo pisarja Raka. Njegov tekmeč je avstrijski častnik Brnjač, kateri se znebi tekmovalca Basajevga s tem, da mu podvrže denarno svoto, katero je sam poneveril. Basaj, obdolžen tatvine, pobegne na Italijansko z legijonarji. To so vam krepki slovenski študenti, ki si v boju proti Francozom osnujejo prostovoljno četo, ki gre v boj v Italijo. Ginljivo slovo pri odhodu v boj, njihov nastop v taboru, vrnitev slovenskih fantov iz Italije, so tako slikoviti prizori, da se malokrat tudi na večjih gledaliških odrih vidi. Igra je spremljana s krasnimi moškimi zbori, kateri bodo to pot posebno številni.

Vmes so vpleteni šaljivi prizori z originalnim krojačem Ježem, ki je pravi meščanski posebnost iz tiste dobe. Klepetav in junak na videz, sicer pa bojazljivac pred svojo stano-vitno ženo Barbo, je mož prav dobrega srca, ki končno če ne z mečem pa s šivanko doseže vojno slavo v Italiji in se zmagovito povrne z junaškimi bojevniki srečno v domovino. Tragična, pretresljiva smrt neveste Basajevga, Lavra, in odkritje lopovstva Brnjačevga, ki je zapustil svojo nevesto in avstrijsko zastavo, postal francoski Vernazz, podaja nam prezanimiv konec igre in uvod za Rokovnjače. — Vse to bode brez dvoma zopet zanimalo naše rodoljubno občinstvo, katero bode tudi to pot posebno zaradi tega rado obiskalo predstavo, ker je zagotovljena točna vpriporitev igre in ker je čisti dobiček deloma namenjen plemenitim namenom »Slovenskega planinskega društva.« Z opravičenjem torej pričakujemo zopet prijetnega, slovenskega večera na našem dramatičnem odru. Na svidenje! Planinec.

Slov. kat. akad. društvo »Danica« na Dunaju je izvolilo na svojem I. občnem zboru dne 3. maja t. l. za letni tečaj 1903-1904 sledeči odbor: predsednik stud. phil. K. Capuder, podpredsednik cand. iur. Franc Schaubach, tajnik stud. iur. F. Tomažič, blagajnik stud. phil. Fr. Porenta, knjižničar stud. phil. Lj. Vagaja, gospodar stud. iur. F. Merala.

Iz drugih krajev.

Zlobna zapuščina. V Lijonu je umrla stara, bogata gospa, ki je zapustila spominek tudi svojemu dolgoletnemu domačemu zdravniku. Ta spominek je bila mala, umetno narejena omara, katero je zapustila gospa zdravniku za njegov dolgoletni požrtvovalni trud, vsled katerega je gospa dosegla tako visoko starost. Ko je veselo presenečeni zdravnik odprl omarico, je našel notri — vsa zdravila in kroglice, ki jih je bil zapisal gospej za časa njenega življenja — popolnoma nedotaknjena in zložena v najlepšem redu v steklenicah in skatljicah.

Krčmar: »Kaj zahtevajte gospod?« — Nemškutar: »Ich verlange Krebs.« — Krčmar: »Kaj je to? Krebs.« — Nemškutar: »Krebs hot viele viele stiri Füsse, Schneidermeister, zuruck maschiert.«

Gospodarske drobtinice.

Poprimite se kurjereje!

(Konec.)

Druga pasma se nahaja navadno na Spodnjem Štajerskem, je bele barve in noge imajo kakor prve, popolnoma gole. Te kure so tudi neprecenljive vrednosti, samo da so nekoliko bolj občutljive, če jih prenesemo dalje proti severu.

Na podlagi teh dobrih lastnosti, s katerimi nam te pasme koristijo, je mnogo na tem ležeče, da se naše štajerske kure čistokrvne ohranijo in želeto je, njih dobre lastnosti sčasoma še bolj povzdigniti. Pomen čistega plemena je tako razumeti, ker se dobre lastnosti podedujejo in to tembolj gotovo, čimdalje je ta posebnost eni pasmi lastna. Seveda se tudi slabe lastnosti več ali manj podedujejo. Zato bi se pa naj vsak pravilen kurjerec toliko zanimal, da si nekoliko zaznamuje najboljše kure in izmed njih najboljše za nadaljno plemenje uporabi. Več kot 3—4 leta stare kure se odstranijo. Da se pa od drugih poznajo, jih moramo zaznamovati ter je najboljše, če jim male barvane obročke na noge denemo in vsako leto drugo barvo vzamemo.

Rudečica pri svinjah.

Skoraj menda ni bolezn pri živini, o kateri bi se zadnjih par desetletij toliko skrbelo, govorilo in pisalo, nego je strašna morilka svinj, kužni črm, vranični prisad, ali še drugače rudečica imenovana. Dal Bog,

da bi je naš kmet ali ubožček ne poznal. Toda ne skrivajmo svojega gorja! Ker nam niti preučeni zdravniki ne morejo v ti nesreči svetovati ali pomagati, poslušajmo sodbo o ti bolezni nekakega češkega strokovnjaka. Morda nam kaže par nasvetov ubogati.

Bolezen rudečica pokaže se s tem, da žival naglo prestane žreti, postane nekako žalostna in omotena, poriva se v gnoj in če jo pozorno opazujemo, vidimo kmalo rudečkaste lise ali »bleke«, in sicer najprej po trebuhu in okoli ušes. Ti se kaj naglo razširjajo, dokler končno ne postane vsa žival rudeča in obenem — pogine.

Ako opazujemo to nezgodo v splošno, vidimo, da se bolezen kaj rada poprime svinj boljšega plemena, to je onih, ki so od drugod k nam priseljene. Ker je naša domača žival bolj utrjena proti boleznim, priporoča se vsled tega križanje plemen, od tujega z domačim, ako hočemo ptuja plemena pri nas udomačiti.

Ako se pokuša ta bolezen v hlevu ne-kušnega kmeta, navadno skušajo zdraviti s tem, da živali puščajo krvi, bodisi na žili pod jezikom, na repu, ali pa narežejo ušesa itd. Zraven ji dajajo raznovrstna zdravila, včasih še pametno, dostikrat pa tudi ne.

Po premnogh skusnjah sojeno, je to vse zastoj, ker ta bolezen enkrat ukoreninjena — nima leks (zdravila).

Poglejmo raje po vzrokih bolezni, kateri so različni. Navadni so ti-le: Zaprtje, solčna pripeka, pomanjkanje vode, nesnaga v hlevu, premalo gibanje živali, prevelika vročina hleva i. t. d. (Dalje prihodnjik.)

Društvena naznanila.

Kmetijsko društvo v Braslovčah ima svoj redni občni zbor dne 15. maja ob pol 4. uri popoldne v prostorih g. Vinko Brišnika. K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo na Dobrni pri Celju priredi v nedeljo 15. majnika po večernicah veselico s petjem, slavnostnim govorom in gledal. igro »Lurika pastarica«. Vstopnina 10 kr., sedeži 20 kr. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Čisti dobiček je namenjen za društveno zastavo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Društvo »Naprej« v Gradcu priredi slavnostni večer o priliki petletnice svojega obstanka, kateri se vrši v soboto, dne 14. maja 1904 v »Steinfelder Bierhalle«. Pri koncertu in gledaliških igrah sodelujejo člani slovenske opere in drame iz Ljubljane. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina 1 K.

Slov. pevsko društvo »Zvon« pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža priredi v nedeljo, 15. t. m. v narodni šoli veselico s petjem, šaljivimi nastopi in gledal. igro »Čevljar Smola in bogatin«. Začetek ob 8. uri pop.

Kmet. bralno društvo pri Mali Nedelji priredi dne 15. maja t. l. društveno veselico v prostorih g. Senčar-ja ob 8. uri popoldne s petjem, igrami »Tihotapci« in »Njegov maček« in prosto zabavo. V slučaju slabega vremena se veselica preloži na dne 29. maja 1904. K mnogoštevilni udeležbi vabi najljubšeje odbor.

CXXXV. odborovala seja »Slovenske Matice« bo v Ljubljani, v sredo dne 18. vel. travna t. l. ob petih popoldne v društveni pisarni.

Listnica upravnništva. Ženitne ponudbe ne sprejemamo; znamke dobite nazaj, ako naznanite naslov.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so od 27. marca do 1. maja 1904 poslali prispevke p. n. gg. in društva: Posojilno društvo v Ptuj 200 K, posojilnica v Konjicah 50 K, v Gor. Radgoni 20 K, Posojilnica v Celju 200 K, Hranilnica in posojil. v Smarju 100 K, Posojilnica v Vitanju 15 K, Ivan Perdan v Ljubljani kot prebitek od Ciril-Metodovih vžigalic 1000 K, P. Vudlar v Ljubnem 7 K, za »Koledar« in vsled oklica 38 50 v, Jurijevski tamburaši 6 K. Vsem darovalcem najprišrenejša zahvala!

Loterijske številke

Gradec 7. maja: 59, 4, 67, 65, 83.
Dunaj 7. maja: 41, 4, 55, 23, 24.

Slovinci! Spominjajte se
»Zgodovinskega društva!«